

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פ"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

<u>הפקודה</u>	מקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש) תש"ס-1980	בעניין:
<u>החייב</u>	גיינו יוסף, ת.ז. 005561493	ובעניין:
<u>הנאמן - המבקש</u>	עו"ד אביתר בינו	ובעניין:
<u>המשיבה</u>	אסתר גיינו	ובעניין:
<u>המנוחה</u>	בת שבע גיינו	ובעניין:
<u>הכונ"ר</u>	כונס הנכסים הרשמי	ובעניין:

פסק דין

בעניין בקשה לביטול הענקת

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 בפניי בקשת הנאמן, עו"ד אביתר בינו (להלן: "הנאמן") בה התבקש בית המשפט לעשות שימוש
- 6 בסמכותו בהתאם לסעיף 96(ב) לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), התש"ס-1980 (להלן: "הפקודה")
- 7 ולהורות על ביטול הענקת שבוצעה בזכויותיו של החייב, כור גיינו יוסף (להלן: "החייב") בנכס
- 8 מרקקעין הידוע כבית קרקע בן שתי קומות וכל תצמוד לו, הנמצא ברחוב הראשונים 15 במועצה
- 9 המקומית נגדל וידוע גם כגוש 15513 חלקה 84 (להלן: "הנכס" ואו "בית המגורים") לטובת רעיית
- 10 החייב, הגב' אסתר גיינו (להלן: "המשיבה").
- 11
- 12 קדמה לבקשה לביטול הענקת בקשה למתן הוראות שהגיש הנאמן, בה התבקש בית המשפט ליתן צו
- 13 הצהרתי לפיו, חרף רישום הנכס על שם רעיית החייב בלשכת רישום המרקקעין, לחייב זכויות בנכס,
- 14 שבנסיבות העניין מוקנות לנאמן, לשם צירופן למסת הנכסים העומדים למימוש לטובת נושי החייב
- 15 בהליך זה.
- 16
- 17 הנאמן הסביר את תצורך בהגשת בקשה לביטול הענקת בכך שמבדיקות וחקירות שביצע משרדו,
- 18 התברר לו כי החייב ביצע מעשי הונאה ושיקר במשך שנים רבות בהליכים השונים וכן בהליך זה, עת
- 19 הצהיר כי אינו המנוחה, בת שבע גיינו, (להלן: "המנוחה") העבירה ללא תמורה את הנכס למשיבת
- 20 - רעייתו של החייב - וזאת כאות תודה והוקרה על הטיפול שטיפלה בה המשיבה. לטענתו, בפועל מלוא
- 21 הזכויות בנכס הועברו מאמו של החייב לחייב עצמו. רק מסי שנים לאחר מכן העניק החייב את
- 22 זכויותיו, ללא תמורה, לרעייתו. בהתאם להוראות הפקודה הענקת זו בטלה כלפי הנאמן.
- 23 לפיכך, ביקש הנאמן לתקן את בקשתו וחגיש את הבקשה שלפני להורות על בטלות הענקת זכויות
- 24 החייב בנכס לטובת רעייתו - המשיבה. לחילופין, טען הנאמן כי ככל שבקשתו לביטול הענקת תידחת,
- 25 הוא שומר על זכותו לטעון את טענותיו החלופיות כמפורט בבקשתו הראשונית למתן הוראות.
- 26

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' ג'ינו ואח'

- 1 בדיון שנערך בפניי ביום 15/02/15 הודיע הנאמן כי הוא מוותר על בקשתו הראשונה למתן הוראות
2 ומבקש לדון אך בבקשתו לביטול הענקה, תוך שהוא מסתמך על המסמכים שהוגשו בשתי הבקשות.
3 ב"כ הכני"ר הצטרף לבקשת הנאמן לביטול הענקה על נימוקיה.
4
5 **לקע דינוני:**
- 6 • ביום 26/04/09 נעטר בית המשפט לבקשת הנושה (נר צביקה וולף) להמצאת התראת פשיטת רגל
7 נגד החייב.
  - 8 • החייב הגיש התנגדות להתראת פשיטת הרגל. ביום 02/09/09 נדחתה התנגדותו.
  - 9 • ביום 08/06/10 הגיש נר וולף – הזוכה, נגד החייב בקשת נושה למתן צו לכינוס נכסיו ולהכרותו
10 פושט רגל.
  - 11 • ביום 08/11/11 ניתן, לבקשת הנושה, צו כינוס על נכסי החייב. ביום 09/07/12 הוכרז החייב
12 פושט רגל.
  - 13 • ביום 06/02/12 הגיש הנאמן בקשה להטלת עיקול ברישום על זכויותיה של המשיבה בנכס. בית
14 המשפט נעטר לבקשה וביום 15/04/12 נרשם העיקול בלשכת רישום המקרקעין.
  - 15 • ביום 11/08/13, הגיש הנאמן את בקשתו הראשונה למתן הוראות.
  - 16 • ביום 31/10/13 הגישו החייב ורעייתו תגובתם לבקשה וביקשו לדחותה.
  - 17 • בדיון שנערך בפניי ביום 06/01/14 התברר כי המחלוקת בין הצדדים אינה משפטית בלבד, אלא
18 גם עובדתית. לפיכך, סברתי כי יש לקבוע את הבקשה להוכחות וחוריתי לצדדים להגיש תצהירים
19 מטעמם. כמו כן, הוריתי לנאמן לשקול אם ברצונו לתקן את בקשתו ולצרף כמשיב את בנק
20 ירושלים – הנושה שלטובתו קיים שיעבוד על הנכס (לחלן: "הבנק").
  - 21 • בעקבות החחלטה תיקן הנאמן את בקשתו. ביום 12/05/14 הגיש בנק ירושלים תגובתו לבקשה.
  - 22 • ביום 22/06/14 הגיש החייב בקשה לסילוק על הסף של בקשת הנאמן למתן הוראות, בשל כך
23 שהנאמן הפר את החלטת בית המשפט ולא הגיש תצהירים מטעמו.
  - 24 • בהחלטתי מיום 03/09/14 קבעתי, בין היתר, כי אין מקום לנקוט בסנקציה כה קיצונית של
25 סילוק על הסף, וזאת חרף היעדר תגובתו של הנאמן לבקשה.
  - 26 • ביום 25/11/14 תיקן הנאמן את בקשתו למתן הוראות והגיש את הבקשה שלפניי להורות על
27 בטלות הענקה וזכויות החייב בנכס לטובת רעייתו.
  - 28 • החייב, המשיבה וכן בנק ירושלים לא הגישו תגובה ניתוקת והסתפקו בתגובותיהם המקוריות
29 לבקשת הנאמן הראשונה למתן הוראות.
  - 30 • בדיון שנערך בפניי ביום 15/02/15 הודיע הנאמן כי הוא מוותר על בקשתו הראשונה ומבקש סעד
31 בבקשתו לביטול הענקה בלבד, תוך שהוא מסתמך על המסמכים שהוגשו בשתי הבקשות.
32 ב"כ הכני"ר הודיע כי הוא מצטרף לבקשת הנאמן לביטול הענקה על נימוקיה. (נ' עמי 28
33 לפרוטוקול, ש' 24)

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

משי"ר 10-06-11431 וולף נ' ג'ינו ואח'

- 1 בחלטתי שניתנה במהלך הדיון הוריתי לנאמן להמציא חו"ד שמאית. כמו כן, הוריתי לחייב
2 להודיע בתוך 30 יום לאחר מכן אם בכוונתו להגיש הצעת הסדר. בעניין זה, הומלץ לחייב להגיש
3 הצעת הסדר רק לאחר שיבוא בדברים עם הנאמן ורק ככל שיתרשם שיש סיכוי שהצעה תתקבל
4 או שיחיה בסיס סביר לדיון.
- 5 • ביום 26/04/15 הוערך חוב על ידי שמאי מטעם הנאמן בסך של 2,250,000 ₪.
  - 6 • ביום 30/06/15 הוגש החייב הצעת הסדר. הצעתו נדחתה על ידי הנושים באסיפת הנושים
7 שחתכסה ביום 14/07/15.
  - 8
  - 9 **נימוקי הבקשה:**
  - 10 • החייב ורעייתו ביצעו יחדיו סדרת של פעולות מתוחכמות לרישום הנכס על שם רעיית החייב תוך
11 יצירת מראית עין לפיה הנכס ניתן במתנה מאמו המנוחה של החייב לרעייתו. בפועל, החייב הוא
12 שהעביר את זכויות הנכס ללא תמורה לרעייתו, והכל בניגוד להבריתו מנושיו.
  - 13 ביום 05/05/00 העבירה אמו המנוחה של החייב לחייב את זכויותיה הבלעדיות בנכס. העסקה
14 דווחה לשלטונות המס, כנדרש.
  - 15 ביום 16/08/01 חתם אגף מיסוי מקרקעין על האישורים הדרושים לשם רישום העברת הזכויות
16 בנכס מהמנוחה לחייב.
  - 17 במהלך החודשים ינואר עד מרץ 2013, ובמיוחד בחודש מרץ 2013, בוצעו מסי רב של פעולות
18 במקרקעין:
  - 19 • ביום 12/01/03 חתמה המשיבה - רעיית החייב - על הסכם הלוואה (משכנתא) בסך של
20 557,000 ₪. החייב חתם גם הוא, כערב להלוואה. לחבטחת התחייבויותיה לבנק שיעבדה
21 המשיבה במשכנתא מדרגה ראשונה את זכויותיה בנכס. במועד זה היו הזכויות בנכס רשומות
22 בטלואן על שם המנוחה אם החייב.
  - 23 • ביום 06/02/03 נחתם חוזה חכירה חדש בין המנוחה ומינהל נקרקעי ישראל, לפיו תקופת
24 החכירה הנוספת חינה עד ליום 31/03/2050. ביום 09/03/03 נחתם שטר תיקון חכירה בין
25 מינהל למנוחה.
  - 26 • ביום 09/02/03 חתם הבנק על שטר המופנה ללשכת רישום המקרקעין לשם העברת רישום
27 המשכנתא על זכויותיה של המשיבה.
  - 28 • ביום 13/03/03 נעשו ניספר פעולות בזו אחר זו, כפי שיועלה מנסח הרישום בלשכת רישום
29 המקרקעין: זכויותיה של המנוחה בנכס בוטלו, נרשמו על שם בנה - החייב, זכויותיו של
30 החייב בוטלו ונרשמו על שם אשת החייב. (בנסח הרישום מפורטות 5 פעולות רישום וביטול
31 רישום שנעשו באותו מועד - 13/3/03). נרשם בלשכת רישום המקרקעין שטר החכירה
32 המעודכן; מלוא הזכויות בנכס הועברו מהמנוחה לחייב; בנק ירושלים חתם על אישור
33 למחיקת הערת משכנתא קודמת שחיתה רשומה על זכויותיה של המנוחה בגין הלוואה שנטל

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

מ"ר 10-06-11431 וולף נ' ג'ינו ואח'

- 1 החייב ושני אחיו, בכפוף לרישום המשכנתא החלופית; החייב העביר ללא תמורה את זכויותיו
2 בנכס לרעייתו ונרשמה הערת המשכנתא החלופית.
- 3 • ביום 10/04/03 נחתם הסכם הלוואה נוסף בין הבנק למשיבה והחייב כערב לקבלת משכנתא
4 נוספת על הנכס בסך של 336,000 ₪. להבטחת התחייבויותיה לבנק, שיעבדה המשיבה
5 במשכנתא מדרגה ראשונה נוספת את זכויותיה בנכס.
- 6 • הקרבה המשפחתית וניהול כספי החייב יוצרים חזקה בדבר ידיעתה של המשיבה - בעת העברת
7 הזכויות בנכס אליה מהחייב, כי החייב מצוי בקשיים כספיים וכי מטרת ההענקה היתה להסתיר,
8 להרחיק ולהבריח את הנכס מידי הנושים ובכך לשלל תום ליבה של המשיבה.
- 9 • ההענקה של הזכויות בנכס למשיבה ניתנה בטווח שבין שנתיים לעשר שנים ממועד תחילת
10 פשיטת הרגל. במועד ההענקה החייב לא היה בעל כושר פירעון לכלל חובותיו מבלי להזקק לנכס.
11 לפיכך, ומוכח סעיף 96(ב) לפקודה, העברת זכויות החייב למשיבה ורישומן בלשכת רישום
12 המקרקעין בטלה כלפי הנאמן.
13
- 14 **תלובת החייב ורעייתו:**
- 15 • אין כל ביסוס משפטי ואו אחר להורות על ביטול ה"הענקה" הנטענת ומוכחשת, שנישטתה בתום
16 לב לפני למעלה מ-13 שנים.
- 17 • לא תצנח לנושים כל תועלת מביטול הענקה זו, שכן, גם אם יקבע בית המשפט כי לחייב זכויות
18 בנכס שיש להעניקן לנאמן, מדובר בזכויות פחותות ערך, מאחר שעל הנכס רובצת משכנתא
19 ששיעורה חינו כשווי הנכס. לפיכך, לא יחא זה צודק, סביר ומידתי, בנסיבות העניין, לחביא
20 למכירת הנכס, המשמש למגורי החייב תוך פגיעה בזכותו היסודית למדור.
- 21 • לא ניתן להחיל את הלכת השיתוף בעניינו, לא ניתן לקבוע כי לחייב זכויות בנכס ואו כי חל
22 שיתוף בחובות החייב מהטעמים הבאים:
- 23 - הנכס נרשם במלואו על שם המשיבה, לאחר שהמנוחה העניקה לה אותו במתנה כהוקרה על
24 הטיפול בה.
- 25 - גם אם כוונת המנוחה או החייב היתה להבריא את הנכס מנושיו של החייב, נפסק כי למניע
26 אין כל חשיבות כל עוד קיימת כוונה ורצון אמיתי ליצור הפרדה רכושית. רישום הנכס על
27 שם רעיית החייב בלבד, גילח כלפי כולי עלמא באופן רשמי וברור כי רצונם של החייב ורעייתו
28 ליצור הפרדה ברורה בנכסיהם.
- 29 - מאז נרשם הבית על שם המשיבה ועד למועד הגשת הבקשה על ידי הנאמן, כ-13 שנים לאחר
30 מכן, לא ננקט כל הליך לעיקול זכויות נטענות של החייב בנכס. משמע, במשך שנים נושיו
31 של החייב ידעו, הבינו והסכימו כי קיימת הפרדה רכושית בין נכסיו לבין הבית הרשום על
32 שם רעייתו.
- 33 - החייב אינו מתגורר בנכס במשך שנים, מלבד בסופי שבוע.

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

- 1 - אנוס החייב משלם את תשלומי המשכנתא, אולם גם אם הוא לא היה נושא בפועל בתשלומי
2 המשכנתא, ממילא היה עליו לשלם "דמי שכירות" עבור טוריו בנכס. החייב מאשר שגאו
3 שנת 2009 הוא נושא לבדו בתשלומי הבית, לטענתו, נוכח העובדה שרעייתו חלתה במחלה
4 קשה.
5 - הנאמן לא יכול מבחינה דיונית לבקש במסגרת הבקשה סעיפים כנגד המשיבה, בשל הטענה
6 שגם עליה לשאת בחובות הרשומים על שם החייב. בפן המחוזי לא הובאה כל ראיה להוכחת
7 חלאתה של חזקת השיתוף בחובות. על מנת להוכיח שיתוף בחובות יש להוכיח את טיב החוב
8 ומהותו, האם עסקי החייב בגינם נוצרו החובות נכללו ברכוש המשותף, האם חובות החייב
9 נעשו בדרך רגילה הקשורה בניהול השוטף של משק הבית או עקב פעולה חריגה של החייב
10 ועוד. בעניינו לא הוכחה כל ראיה ממנה יוכל בית המשפט לכוון שאלות אלו.

11

12

תגובת הבנק:

- 13 • המשיבה קיבלה מידי הבנק סך כולל של 893,000 ₪ בכמוף לשעבוד מלוא זכויותיה בנכס שהיה
14 רשום על שמה בשלמות.
15 • תשלומי המשכנתא והחלואה הנוספת מבוצעים ממשכונה של המשיבה.
16 • רישום המשכנתא נעשה כשהנכס נקי מכל שעבוד ועיקול, למעט שיעבוד קודם שהיה קיים לטובת
17 הבנק. לפיכך, ככל שהמשיבה לא תעמוד בהתחייבויותיה כלפי הבנק, יהא הבנק, בעמדתו כנושה
18 מובטח, זכאי לממש את הנכס, תוך מימוש מלוא הזכויות בו, ולקבל לידי את מלוא יתרת חובו.
19 • ככל שבית המשפט ימצא שיש לחייב זכויות בנכס, הן כפופות למשכנתא הרשומה לטובת הבנק
20 והנאמן יהיה זכאי רק למחצית חיתרה שתיוותר ממכירת הנכס, לאחר סילוק חובה של המשיבה
21 כלפי הבנק.
22 • סעיף 96 לפקודה אינו חל בעניינו, שכן העברת הנכס מאמו המנוחה של החייב לרעייתו אינה
23 בבחינת "הענקה". על כן, אין הנאמן יכול לבקש את ביטולה.
24 • גם אם מדובר בהענקה לפי סעיף 96 לפקודה, לא מתקיימים בעניינו התנאים לביטולה. הנאמן
25 לא הוכיח כי טרם חלפו 10 שנים מאז מועד העברת הנכס ועד למועד תחילת פשיטת הרגל של
26 החייב.
27 • הלכה היא כי ניתן לראות בביטול הענקה הקבועה בסעיף 96 לפקודה כסוגיה בתחום דיני
28 החשבה, על כן, היא כפופה, בין היתר, לשיקולי צדק. אין ליתן לנאמן ו/או לנושיו של החייב
29 ליחנות מיוחדים של כלל הנושים מלפניו כנגד החייב במשך למעלה מ-20 שנים, שעה שיהיו זה
30 גרם לחייב נזקים רבים. גם אם ההענקה הנטענת נעשתה בתוך התקופה על פי הדין, הרי שהיא
31 נעשתה על סף תום המועד ומדובר בשיחוי רב ביותר ממועד הגשת בקשת הנושה לפשיטת רגל
32 בגין חוב (המנוכחש) שמקורו בשנות ה-80 של המאה הקודמת.

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

- 1 • העברת הבית לרעיית החייב נעשתה בתום לב ומרצונה החופשי של אמו המנוחה של החייב (זאת
- 2 כחוקרה על כך שרעייתו לקחה על עצמה את הטיפול בה בערוב ימיה (כמשך 9 שנים) ואף עברה
- 3 להתגורר עמה בבית, לבקשתה.
- 4 • באשר לטיעון הנאמן כי העברת הנכס ללא תמורה מהמנוחה לרעייתו נועדה על רצון לשימור
- 5 הנכס במשפחה, לא הוכיח הנאמן כי במועד העברת הנכס היו למנוחה חובות כלפי הנושה וולף
- 6 ו/או תביעות אחרות כלשהן. לו היה ברצון החייב ומשפחתו ל"הבריח" את הנכס מנושיהם, חוקה
- 7 שהנכס היה מועבר לצד שלישי שאין לו קרבה משפחתית למשפחת החייב.
- 8 • לא ניתן להחיל את הלכת השיתוף בענייננו ולא ניתן לקבוע כי לחייב זכויות בנכס ואו כי חל
- 9 שיתוף בחובות החייב.

10

11

דין:

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

לאחר שעיינתי במכלול הראיות ובטיעונות הצדדים שלפניי הגעתי לכלל מסקנה כי הדין עם הנאמן. בניגוד לנטען על ידי המשיבים וחבנק, שטענו שאמו המנוחה של החייב היא זו שהעבירה את זכויותיה בנכס לאשת החייב, שוכנעתי כי הזכויות בנכס הועברו מהמנוחה לחייב וכי החייב הוא שתעבירן לרעייתו – המשיבה – ללא כל תמורה. עוד שוכנעתי כי החייב ורעייתו – המשיבה – ביצעו יחדיו סדרה של פעולות לרישום הנכס על שם המשיבה, תוך כדי יצירת מראית עין לפיה הזכויות בנכס הועברו ישירות מהמנוחה למשיבה ללא כל תמורה. תדבר מעלה את החשש כי עשו כן בנטרה להבריח את הנכס מנושי החייב.

העברת הזכויות בנכס מהחייב לרעייתו – המשיבה – מבלי שניתנה בגינו כל תמורה בת ערך חינה בבחינת "הענקה פסולה" מכוח סעיף 96(ב) לפקודה. לא שוכנעתי כי מתקיים בענייננו אף לא אחד מן החריגים המנויים בסעיף 96(ג) לפקודה. על כן, הנני נעתר לבקשת הנאמן ומורה על ביטול ההענקה, כמבוקש, כפי שיפורט להלן.

התוצאה המינישית המתבקשת, בנסיבות ענייננו, היא כי עם ביטול ההענקה שבוצעה בזכויותיו של החייב בנכס לטובת המשיבה, חוזר הנכס לבעלותו של החייב בלבד ולמשיבת אין כל זכויות בו.

זכויותיו של החייב בנכס כמפורט למשכנתא הרובצת על הנכס, אשר רשומה לטובת הנושה – בנק ירושלים. החייב חב כלפי הבנק את חוב המשכנתא בחיובו ערב להלוואת המשכנתא שרשמה על שם רעייתו. לפיכך, הנני קובע כי ככל שהנאמן ימכור את הנכס, יחא הנאמן זכאי לתמורה נטו שתיוותר ממכירת הנכס לאחר תשלום חוב המשכנתא לבנק.

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

ביטול הענקה – המסגרת הנורמטיבית:

סעיף 96 לפקודה קובע:

"(א) העניק אדם נכסים ונעשה מושט רגל לפני שעברו שנתיים מיום ההענקה, ההענקה בטלה כלפי הנאמן.

(ב) העניק אדם נכסים ונעשה מושט רגל אחרי שעברו שנתיים ולפני שעברו עשר שנים מיום ההענקה, ההענקה בטלה כלפי הנאמן, אם לא הוכיחו התובעים מכוח ההענקה כי בזמן שנעשתה ההענקה היה המעניק כשר-פרעון של כל חובותיו בלי להיזקק לנכס הכלול בהענקה וכי משנעשתה ההענקה עברה זכות המעניק באותו נכס לנאמן על ההענקה.

(ג) "הענקה", לענין סעיף זה – לרבות כל העברה, אך למעט הענקה -

(1) בשל נישואין ולפניהם;

(2) לטובת קונה או בעל שעבוד בתום לב ובתמורה בת-ערך;

(3) לאשת המעניק או לילדו או לטובתם, של נכס שהגיע למעניק אחרי

נישואיו בזכות אשתו."

המטרה העומדת ביסוד הליך ביטול ההענקות על-פי סעיף 96 הינה להביא לביטול גריעת נכס נומצבת נכסי מושט הרגל אשר אירעה עקב הענקת נכס בלא תמורה בינת שהחייב היה חדל-פירעון, ובטרם נעשה מושט רגל. תכלית הליך זה היא להחזיר את החסר לקופת פשיטת הרגל במסגרת ההגנה על ציבור הנושים (ר' ע"א 5709/99 לוי נ' שילך, פ"ד נה(4)925, 939-938 (להלן: "עניין לוי"); ע"א 367/70 תוכברג, עו"ד נ' שלגי, פ"ד כה(2)149, 160-159). הטעם הערכי העומד ביסוד פעולת הביטול הוא כי כאשר אדם מודע למצבו הכלכלי הרעוע, דרישת ההגיינות היא כי יעמיד את מלוא מצבת נכסיו לפירעון חובותיו לנושיו, ולא יגרע מהם על דרך הענקות בלא תמורה לאחרים. ההענקה שסעיף 96 לפקודה עוסק בה אינה נחייבת קיומם של כוונת תרמית מצד המעניק כמובן של העדפת נושה, כוונה להבריח נכסים או פגיעה אחרת בעיקרון נוסרי. ההענקת עשויה להתבטל גם אם לא הייתה מלווה בכוונה בלתי הוגנת מצד המעניק (ר' פרשת לוי נ' שילר, שם).

סעיף 96 לפקודה מטיל על מבקש ביטול הענקה להוכיח קיומם של שלושה יסודות: "נכסים", "של החייב" ו"הענקה".

ב-ע"א 3853/98 סדן נ' עו"ד רוזנטל ואח' (18/06/13) (להלן: "עניין סדן") נפסק כי:

"בתביעה לביטול הענקה הנטל הראשוני לבסס קיומה של הענקה מסולה רובץ על התובע את ביטולה. עליו להוכיח את מהות ההענקה ואת מועדה, את טיבו של הנכס ואת העובדה כי המעניק נעשה מושט רגל בתוך פרק הזמן הנקוב בחוראה הרלוונטית לעניין. נקום שמדובר בהענקה שבוצעה למעלה משנתיים לפני פשיטת הרגל, ולפני שחלפו עשר שנים מיום ההענקה, תבוטל ההענקה בכפוף להגנה הנתונה למקבל ההענקה שלמיה בעת ההענקה היה המעניק כשר-פרעון גם בלא להיזקק לנכס מושא ההענקה, ועל-כן ההענקה לא סנעה ביכולתו לפרוע את חובותיו."

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פ"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

1 הענקה בגדר סעיף 96 יכולה ללוש צורות שונות: ניתנה, משכון או שיעבוד אחר, ויתור על חוב או
2 ויתור על זכות תביעה עקב פשרה בתום לב וכו'. על הנאמן להוכיח ברמה של מאון ההסתברות הנהוג
3 במשפט האזרחי כי אכן בהענקה יסקיין.
4

5 סעיף 96 לפקודה קובע כי הענקה תהיה בטלה כלפי הנאמן בשני מצבים: האחד - אם המעניק נעשה
6 פושט רגל לפני שעברו שנתיים מיום ההענקה (להלן - התקופה הקצרה) (סעי' 96א)). השני - אם המעניק
7 נעשה פושט רגל אחרי שעברו שנתיים ולפני שעברו ישר שנים מיום ההענקה, אלא אם כן התקיימו
8 החריגים המנויים בסעיף (להלן - התקופה הארוכה). (סעי' 96ב)).
9 לגבי שני המצבים כאמור, לא תיחשב הענקה כבטלה גם אם נתקיימו התנאים הנקובים בהם, אם
10 נתמלא אחד החריגים המנויים בסעיף 96ג) לפקודה.
11

מו הכלל אל הפרט:

12 כדי לבחון איוזה מן המצבים חל בעניינינו - חלופת התקופה הקצרה או הארוכה - יש לרר בשלב ראשון
13 את שני אלה:
14

15 א. טהי נקודת הזמן לתחילת פשיטת הרגל של החייב שמונה, בחישוב לאחור, נמדדת התקופה
16 שתלפה מיביצוע ההענקה;
17 ב. מתי ההענקה שביטולה מתבקש ומהו מועד ביצועת.
18

19 חתשובות לשאלות אלה תבהרנה אם נעשתה בעניינינו "הענקה" במובן החוק, ואם מועד ביצועת ביחס
20 לתחילת פשיטת הרגל נכנס למסגרת חקופה הקצרה או התקופה הארוכה לעניין התנאים הנדרשים
21 לביטולה.
22

23 השאלה היא, אמוא, באיוזה מועד נעשה החייב פושט רגל במובן של סעיף 96 לפקודה. בחקשר זה יש
24 לבחון את הוראות סעיף 84 לפקודה, שעניינו "תחילתה של פשיטת רגל" ואשר קובע כדלקמן:

25 "יראו פשיטת רגל של חייב, בין על פי בקשתו ובין פשיטת רגל על פי
26 בקשת נושה או נושים, כחלה למפרע בזמן שבו נעשה מעשה פשיטת
27 הרגל שבוללו ניתן צו הכינוס נגד החייב וכמתחילה בזמן ההוא".
28

29 מכוח הוראות החוק, משתרעת זכותו של הנאמן על נכסי החייב בפריסה אחורנית למעשה פשיטת
30 הרגל. בכך מוקנים נכסי פושט הרגל לנאמן באופן רטרואקטיבי מיום מעשה פשיטת הרגל, ולפיכך
31 עסקאות שעשה פושט הרגל בתקופה שבין מעשה פשיטת הרגל לבין הכרזתו פושט רגל כאילו נעשו
32 בנכסי הנאמן ולכן ניתן לבטלם בתנאים מסוימים ולהעבירם לנאמן שקנה בהם זכויות. (רי' פרשת
33 לוי נ' שילר).
34

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואחי

- 1 מלשון סעיף 84 הנ"ל עולה כי "פשיטת הרגל" לעניין זה אינה מתחילה עם מתן צו פשיטת הרגל אלא
2 בזמן שבו נעשה מעשה פשיטת הרגל שבגללו ניתן צו הכינוס (רי' עניין לוי, עמ' 941).
3
4 סעיף 5 לפקודה מגדיר מהו "מעשה פשיטת רגל" ומונה לעניין זה חלופות אחדות. ההנחה ברקע הליכי
5 פשיטת הרגל הינה כי העובדה שהחייב אינו יכול לשלם את חובותיו אינה מספקת, היא לבדה, כדי
6 לפתוח בהליכים כלפיו. הנושא צריך להצביע על עילת בדמות "מעשה פשיטת רגל" כתנאי לפתיחת
7 הליכי פשיטת רגל נגד החייב (ע"א 271/82 ברנט נ' בנק ברקליס דיסקונט בע"מ, פ"ד (לז)751, 754-
8 (753).
9
10 בעניינו, ביום 26/04/09 נעתר בית המשפט לבקשת הנושה, נור וולף, להמציאת התראת פשיטת רגל
11 לחייב. החייב לא מילא אחר ההתראה. הוא הגיש התנגדות להתראת פשיטת הרגל וביום 02/09/09
12 נדחתה התנגדותו.
13 סעיף 6(5) לפקודת קובי, בין היתר, כי "מעשה פשיטת רגל" הינו במקרה בו החייב "לא מילא אחר
14 הדרישות שבהתראת פשיטת רגל לפי פקודה זו תוך שבעה ימים לאחר שהומצאה לו בישראל". אין
15 חולק כי החייב לא שילם את חובו לנושה תוך 7 ימים, בהתאם להתראה. לפיכך, יש לזכור כי "מעשה
16 פשיטת הרגל" בעניינו, לצורך שאלת תחולתו של סעיף 96 לפקודה, הינו לכל המאוחר, תוך 7 ימים
17 מיום דחיית התנגדותו של החייב, קרי ביום 09/09/09 וממועד זה נבחן את מחותה של ההענקת.
18
19 מנוכלול הראיות והעדויות שלפני עולה כי הזכויות בנכס הועברו על שם המשיבה ביום 13/03/03 וכי
20 במועד זה היה החייב בעל הזכויות בנכס והוא אשר העביר למשיבה את מלוא הזכויות בו. זאת, בניגוד
21 לנטען כי אמו המנוחה של החייב העבירה בנותנה את הנכס ישירות לרעייתו כחוקרה על הטיפול
22 המסור בה. ואפרט.
23
24 לחלן פרטים עובדתיים העולים מהנספחים שצירף הנאמן לבקשתו ולפי סדר הגשתם כמצורפים
25 לבקשה):
26 • על פי צוואת המנוח - אביו של החייב שנפטר ביום 25/11/87, ניתן תוקף לצוואת, לפיה הוא
27 הוריש את הזכויות בנסי נכסי מקרקעין כמפורט בסעיף 3 לצוואה, ובכללם הנכס נשוא
28 תהליך (סעיף 3.א.א-1) לרעייתו המנוחה - בת שבע גיינו, אמו של החייב. על פי צו קיום
29 הצוואה, מונה למנהל עיזבון בנם של הנוריש והיורשת, החייב יוסף גיינו. הזכויות על פי
30 הצוואה נרשמו על שם המנוחה ביום 28/5/97.
31 • ביום 12/1/03 ניתן אישור מטעם אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין לרישום הזכויות בנכס
32 מהגבי בת שבע גיינו - אמו של החייב, לשמו של החייב - יוסף גיינו.
33 • אישור נוסף קיים מיום 16/8/01 - אישור מס הכנסה ומיסוי מקרקעין לפיו אין חוב בנכס
34 מכירה וניתן אישור לרישום בפנקסי המקרקעין של המכירה מהמנוחה בת שבע גיינו לבת -
35 יוסף גיינו (נסי שופיה 100020411).

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

- 1 • אישור מיום 12/1/03 לפיו אין יתרה לתשלום נוס רכישה מהעברת הזכויות מבת שבע גיינו, ליוסף גיינו.
- 2
- 3 • אישור מיום 12/1/03 לפיו אין יתרה לתשלום מס שבח מהעברת הזכויות מבת שבע גיינו, ליוסף גיינו.
- 4
- 5 • אישור מיום 16/8/01 לרישום בספרי המקרקעין מטעם נוס הכנסה ומיסוי מקרקעין, לפיו אין חיוב לנישום גיינו יוסף (החייב).
- 6
- 7 • שטר העברת זכויות מסי' 3754/03/3, לפיו הועברו זכויות בנכס, ללא תמורה, מהמנוחה בת שבע גיינו לחייב – יוסף גיינו. שטר העברת הזכויות נחתם על ידי המוכר והקונה ביום 19/8/01 ונרשם בלשכת רישום המקרקעין ביום 13/3/03.
- 8
- 9
- 10 • חוזה חכירה, מסי' תיק 44211/6-א, בין מנהל מקרקעי ישראל לבין המנוחה, מיום 6/2/03.
- 11 • שטר תיקון חכירה מיום 9/3/03 להארכת תקופת השכירות עד ליום 31/3/2050, חתום על ידי רשם המקרקעין מיום 11/3/03.
- 12
- 13 • בקשת בנק ירושלים לביטול רישום משכנתא בכפוף לרישומה על שם הגב' גיינו אסתר (המשיבה), נושאת תאריך 12/3/03. הבקשה אושרה על ידי רשם המקרקעין ביום 13/3/03, כניפורט בתחתית הטופס.
- 14
- 15
- 16 • שטר העברת זכות ללא תמורה מהמעביר – גיינו יוסף (החייב) בשלמות לגב' גיינו אסתר – אשתו (המשיבה), מאושרת על ידי לשכת רישום המקרקעין, שאושרה ביום 13/3/03.
- 17
- 18 • שטר משכנתא בדרגה ראשונה להבטחת הלואה בסך 557,000 ₪, שקיבלה הגב' גיינו אסתר, תנורת שעבוד הנכס. שטר המשכנתא נרשם בלשכת רישום המקרקעין ביום 13/3/03.
- 19
- 20 • אישור נועצה נוקומית מגדל מיום 13/1/03, לפיו חמיסים והארנונות המגיעים לנועצה בגין הנכס הרשום על שם בת שבע גיינו (המנוחה), שולמו ואין נניעה לפעולות רישום בספרי רשם המקרקעין.
- 21
- 22
- 23
- 24 • כל הנספחים המפורטים צורפו במסגרת נספח מסי' 3 לבקשה שהגיש הנאבן.
- 25
- 26 • נספח 4 לבקשה מכיל את המסמכים המפורטים:
- 27 • מכתב ב"כ בנק ירושלים, משרד עו"ד עדינה וייל, מיום 10/4/14, לפיו:
- 28 החלואה הניקורית - מסי' 102126184, בוצעה לבקשת נר גיינו יוסף (החייב) ביום 28/7/97 יחד עם גיינו אלדד וגיינו עמוס, ולהבטחתה שועבד נכס המקרקעין (סעיף 1.1 למכתב).
- 29
- 30 • ב"כ הנק נוציין כי המסמכים בקשר להלואה זו בווערו עוד בשנת 2011, בהתאם לנחלי בנק ישראל, ומשחלפו למעלה מ- 7 שנים מיום סילוק החלואה שסולקה ביום 14/3/03.
- 31
- 32 • כנספחים למכתב צורף נוצב חשבון של החלואה "הישנה" לטגים 99 עד 2003.

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

1 בהמשך הנכתב נפורטים תדפיסים ומסמכים בעניין הלואה מס' 200225388 על שם גיינו
 2 אסתר (אשת החייב) הלואה שניטלה ביום 12/1/03.
 3 הניסמכים כוללים: תדפיס חשבון של הלואה מס' 200225388 משנת 2003 עד 2013, הסכם
 4 ההלוואה מיום 12/1/03, נספחים להסכם ההלוואה מיום 2/7/02 ו- 12/1/03, נספח לקביעת
 5 מועדים לפירעון ההלוואה מיום 12/1/03, נספח תוספת להסכם ההלוואה הראשון מיום
 6 12/1/03, שטר משכנתא בדרגה ראשונה מיום 9/2/03, הסכם החלואה השני (200225388),
 7 נספח להסכם ההלוואה השני מיום 10/4/03, נספח להסכם ריבית משנתה מיום 10/4/03,
 8 נספח להסכם הלואה כדבר קביעת מועדים לפירעון ההלוואה, שטר משכנתא בדרגה ראשונה
 9 נוספת מיום 10/4/03, בקשה לחקפאת תשלומי משכנתא מיום 7/8/06, מכתב לחייבת מיום
 10 14/8/06, בקשה לתשלום ריבית בלבד בתשלומי משכנתא מיום 3/2/09, בקשה לשינוי לוחות
 11 תשלומים בהלוואה מיום 4/3/09, נספח תיקון להסכם הלואה - גרייס, מיום 18/3/09, מכתב
 12 לחייבת מיום 24/3/09.
 13 כנו כן, צורף הסכם להלוואה נוספת מיום 3/1/12 כשחלווה היא גיינו אסתר והערב הוא גיינו
 14 יוסף.
 15
 16 לנספח 5 צורפו דף זכויות היסטורי בזכויות במקרקעין, לפיו תחוכר המקורי היה גיינו פנחס, ממנו
 17 הועברו הזכויות בירושה לגיינו בת שבע, ממנה הועברו הזכויות בהעברה ללא תמורה לגיינו יוסף -
 18 החייב, וממנו הועברו הזכויות בהעברה ללא תמורה לאשתו המשיבה - גיינו אסתר.
 19
 20 מהעתק הניסמכים שהתקבלו מלשכת רישום המקרקעין נצרת (נספח 3 לבקשה לביטול הענקה) עולה
 21 כי ביום 05/05/00 העבירה המנוחה לחייב את זכויותיה הבלעדיות בנכס. ביום 16/08/01 חתם אגף
 22 ניסוי מקרקעין על האישורים הדרושים לשם רישום העברת הזכויות בנכס מהמנוחה לחייב.
 23 ביום 12/01/03 חתמה המשיבה עם הנושה והחייב כורב, על הסכם הלואה בסך של 557,000 ₪.
 24 לחבטחת התחייבויותיה לבנק שיעגדה המשיבה במשכנתא מדרגה ראשונה את זכויותיה בנכס. בנועד
 25 זה היו הזכויות בנכס רשומות במלואן על שם המשיבה.
 26 ביום 09/02/03 חתם בנק ירושלים על שטר המנוחה ללשכת רישום המקרקעין לשם העברת המשכנתא
 27 על שם המשיבה.
 28 ביום 06/02/03 נחתם חוזה חכירה חדש בין המנוחה ומינהל מקרקעי ישראל, לתקופת חכירה נוספת
 29 עד ליום 31/03/2050. ביום 09/03/03 נחתם שטר תיקון חכירה בין נמי"י למנוחה.
 30 ביום 13/03/03 נעשו מספר פעולות בזו אחר זו: נרשם בלשכת רישום המקרקעין שטר החכירה
 31 המיועד; מלוא הזכויות בנכס הועברו מהמנוחה לחייב; בנק ירושלים חתם על אישור למחיקת הערת
 32 משכנתא קודמת בכפוף לרישום המשכנתא החלופית; תחייב העביר ללא תמורה את זכויותיו בנכס
 33 לרעייתו (ר' שטר העברת זכות שכירות ללא תמורה, נספח 3 לבקשה לביטול הענקה) וכן דף זכויות
 34 הסטורי מלשכת רישום המקרקעין נצרת, נספח 5 לבקשה לביטול הענקה) ונרשמה הערת המשכנתא
 35 החלופית.

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

משי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

1 ביום 10/04/03 נחתם הסכם חלואה נוסף בין בנק ירושלים למשיבה והחייב כערב לקבלת משכנתא
 2 נוספת על הנכס בסך של 336,000 ש"ח. להכטחת התחייבויותיה לבנק, שיעבדה המשיבה במשכנתא
 3 מדרגה ראשונה נוספת את זכויותיה בנכס.
 4
 5 סבורני כי הפעולות שבוצעו, כאמור, בזו אחר זו בלשכת רישום המקרקעין, ובמיוחד ביום 13/03/03,
 6 נעשו במטרה ליצור מראית עין לפיה הזכויות בנכס הועברו ישירות מהמנוחה למשיבה ללא כל תמורה,
 7 בעוד שבפועל הזכויות בנכס הועברו במלואן מהמנוחה לחייב והחייב הוא שהעניק אותן לאחר נכח
 8 לרעייתו ללא תמורה. העברת זכויותיו של החייב בנכס למשיבה נכנסת להגדרת "הענקת" כמשמעותה
 9 בסעיף 96 לפקודה.
 10
 11 עוד עולה ממוכלול הראיות שלפני כי חרף העברת הזכויות בנכס למשיבה ורישומן על שמה, החייב
 12 ממשיך לנהוג כבעל הזכויות בנכס. אין חולק כי המשיבה נטלה מהנושה המובטח – בנק ירושלים, שתי
 13 חלואות בגין הנכס עובר לביצוע הענקתה ולאחריה (ביום 12/01/03 וביום 10/04/03) (ר' נספחים א'-
 14 ג' לתובנת הנושה). החייב הוא שנושא בתשלומים בגין שתי החלואות. תשלומי החלואות מבוצעים
 15 מתשבון הבנק של המשיבה בבנק דיסקונט, אליו מועברת משכורתו של החייב. (ר' עותק דף חשבון
 16 מבנק דיסקונט, נספח 5 לבקשה למתן הוראות; פרוטוקול חקירת החייב בפני הנאמן מיום 20/12/11,
 17 תשובה 20, נספח 2 לבקשה למתן הוראות)
 18 כמו כן, אין חולק כי החייב נושא בכל התשלומים וההוצאות השוטפות לאחזקת הבית, שיפוצו, שיפורו
 19 והשבתתו. (ר' פרוטוקול חקירת החייב בפני המנהל המיוחד מיום 20/12/11, תשובות 22, 33, נספח 2
 20 לבקשה למתן הוראות)
 21 העובדה שהחייב שילם וממשיך עד היום לשלם את המשכנתא, התשלומים השונים וההוצאות
 22 השוטפות בגין הנכס תומכת אף היא במסקנה כי הזכויות בנכס שייכות לו וכי מדובר ב"הענקת"
 23 כמשמעותה בסעיף 96 לפקודה.
 24 אין בטינה כי המשיבה גרה בנכס באופן קבוע יחד עם אחת מבנותיהם, בעוד החייב מצטרף אליה רק
 25 בסופי שבוע, כדי להעלות או להוריד נימסקנתי זו (ר' פרוטוקול חקירת החייב בפני המנהל המיוחד
 26 מיום 20/12/11, תשובות 3, 10, 23, נספח 2 לבקשה למתן הוראות; פרוטוקול חקירת החייב בפני
 27 הנאמן מיום 26/11/12, תשובות 16, 18, נספח 3 לבקשה למתן הוראות; תצהיר תשובות נוטעם
 28 המשיבה לשאלות הנאמן מיום 14/11/14, תשובה 1, נספחים 6, 7 לבקשה לביטול הענקת).
 29
 30 לאור האמור לעיל, הענקתה במקרה שבפני אירעה למעלה משנתיים ופחות מעשר שנים ממועד
 31 תחילת משיטת הרגל. לפיכך, מצויים אנו בגדרה של החלופה האמורה בסעיף 96(ב) לפקודה.
 32
 33

סי 96(ב) לפקודה קובע:

34 "העניק אדם נכסים ונעשה מושט רגל אחרי שעברו שנתיים ולפני שעברו
 35 עשר שנים מיום ההענקת, הענקתה בטלה כלפי הנאמן, אם לא הוכיחו
 36 התובעים מכות ההענקת כי ביזמן שנעשתה ההענקת היה המעניק כשר-

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פ"ר 11431-06-10 וולף נ' ג'ינו ואח'

- 1 פרעון של כל חובותיו בלי לחיזקק לנכס הכלול בהענקה וכימשנעשתה
2 ההענקה עברה זכות המעניק באותו נכס לנאמן על ההענקה.
3
- 4 על פי חסיפא של חלופה 96(ב) הסייג לביטול ההענקה הוא אם יוכיחו צדדי ג' שני התנאים השליליים
5 שלהלן:
6 (א) בעת ההענקה היה המעניק כשר פירעון של כל חובותיו בלי לחיזקק לנכס הכלול בהענקה.
7 (ב) כי משנעשתה ההענקה עברה זכות המעניק באותו נכס לנאמן על ההענקה.
8
- 9 נפסק כי לעניין נטל ההוכחה יש להבחין בין שני התנאים החלופיים שיש להוכיחם כדי להגן על הענקה
10 מפני ביטול. לעניין התנאי הראשון משמיע סעיף 96(ב) עצמו כי הנטל הוא על מקבל ההענקה להוכיח
11 את כשרות הפירעון של החייב בעת ההענקה אם ברצונו למנוע את ביטולה. (רי עניין לוי, עמ' 950)
12 לעניין זה אין מניחים לטובת החייב שהיה כשר פירעון רק משום שלא פשט את הרגל בתקופה
13 הרלבנטית.
14
- 15 ממכלול הראיות שלפניי עולה כי במועד הענקת הנכס לנשיבה לא היה החייב כשר פירעון של כל
16 חובותיו בלי לחיזקק לנכס. הוכח בפניי כי במועד הענקת הנכס לנשיבה היה החייב שרוי בחובות, ואף
17 הוכרז עובר לכך כחייב מוגבל באמצעים. על כן, הנכס היווה ומהווה גם כיום בטוחה לסילוק ולו חלק
18 מחובותיו של החייב לנושיו.
19 עוד הוכח בפניי כי החייב והמשיבה ניהלו את חייהם הכלכליים מחשבונה של המשיבה, אליו הועברה
20 משכורתו של החייב וכי הן המשכנתא והן ההוצאות השוטפות והתשלומים שולטו מחשבונה. לפיכך,
21 חזקה כי המשיבה חיתה מודיעת למצבו הכלכלי הקשה של החייב ולכך שהחייב לא היה בעל כושר
22 פירעון במועד ביצוע ההענקה. כפועל יוצא מכך, המשיבה ידעה או היתה צריכה לדעת כי העברת
23 זכויותיו של החייב בנכס אליה תיגרע ממשות הנכסים הפוטנציאלית שלו, שעשויה היתה לינווד
24 לחלוקה בין כל נושיו ויש בכך כדי להצביע על חוסר תום ליבה.
25
- 26 שני התנאים השליליים המפורטים בסעיף הם תנאים מצטברים. על כן, משלא הוכח בפניי כי מתקיים
27 התנאי הראשון כאמור בסיפא של סעיף 96(ב) לפקודה, נתייתר הצורך לבחון אם מתקיים התנאי
28 השני. לפיכך, הנני קובע כי התמלאו תנאי סעיף 96(ב) לפקודה ודי בכך כדי להורות על ביטול ההענקה.
29
- 30 בנסיבות אלה יש לעבור עתה לבחינת השאלה אם חל בענייננו אחד הסייגים המנויים בסעיף 96(ג)
31 לפקודה. החייב והמשיבה טענו כי הנכס הוענק למשיבה מאת חמותה לאחר נישואיה לחייב בשל
32 הטיפול המסור שטיפלה בה. לפיכך, הסייג הרלוונטי לענייננו הוא החרג השלישי שענייננו הענקה
33 "לאשת המעניק או לילדו או לטובתם, של נכס שהגיע למעניק אחרי נישואיו בזכות אשתו".
34
- 35 נפסק כי יש לשקול פרשנות מצמצמת של חוראת סעיף 96(ג) לפקודה ולא ראוי להחיל את חוראת
36 הסעיף מעבר לעצם הנכס, אשר בא לבעל בזכות אשתו לרגל נישואיו.

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

מס"ר 11431-06-10 וולף נ' גיינו ואח'

- 1 עוד נפסק כי נטל הראייה לאי קיומו של חריג המופיע בסעיף 96(ג) (לפקודה נוטל על הנאמן. עם
2 זאת, מאחר שמדובר ביסוד שלילי, הנטל הטוטל על הנאמן חינו קל ביותר ואין להעמיס על הנאמן
3 חובת ראייה כבדה מדי. כמות ההוכחה הנדרשת מתנאמן על מנת לעמוד בחובת הראיה המוטלת עליו
4 הינה קלה ואם לא תובא מצדו של החייב ואו המשיבה ראייה לסתור, הרי די יהיה באותה ראיית קלה
5 לחרטת נטל השכנוע על ידי הנאמן. (רי ע"א 5578/93 ראובן נדב נ' מאיר סרגובי, הנאמן על נכסי
6 פושט הרגל אליעזר נדב, פ"ד מט(2)459, 477, 483).
- 7
8 בנסיבות עניינינו, לא הוכח כי הנכס הגיע לחייב בזכות המשיבה. להיפך, הוכח בפניי כי הזכויות בנכס
9 הועברו מאת המנוחה לחייב וכי החייב עצמו הוא שהעניק, לאחר שנים, את הזכויות בנכס לרעייתו
10 – המשיבה. על כן, אין עסקינן בנכס שהגיע לבעל לאחר הנישואים בזכות אשתו, כגון: ניתנה שקיבל
11 מחוריה או מי מטעמה ודי בכך כדי לשלול את תחולת חריג.
- 12
13 מאחר שאין תחולה לאף אחד מחריגי סעיף 96(ג) לפקודה ולאור האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי
14 מדובר בעניינינו בהענקה שדינה לבטלות בהתאם להוראת סעיף 96 לפקודה.
- 15
16 החייב והמשיבה שללו את קיומה של חזקת השיתוף בעניינם ואף טענו להפרדה רכושית בנכסיהם.
17 טענה זו בדבר הפרדה רכושית שנטענה גם על ידי החייב וגם על ידי המשיבה מונעת מחם כעת לטעון
18 לשיתוף בזכויות לאחר שנקבע שהענקה בטלה. החייב פירט נימוקים רבים מדוע אין להחיל את
19 חזקת השיתוף (ראה כתב התשובה לבקשה לביטול הענקה), ניכח דיני חמניעות והשתק. שני הצדדים
20 טענו כי אין שיתוף ביניהם, לא בזכויות, לא בנכסים ולא בחובות.
21 לפיכך, הנני קובע כי עם ביטול הענקה שבוצעה בזכויותיו של החייב בנכס לטובת המשיבה, החייב
22 בלבד הוא בעל הזכויות בנכס ולמשיבה אין כל זכויות בו.
- 23
24 זכויותיו של החייב בנכס כפופות למשכנתא הרובצת על הנכס, אשר רשומה לטובת הנושה – בנק
25 ירושלים. לפיכך, הנני קובע כי ככל שהנאמן ימכור את הנכס, יהא הנאמן זכאי לתמורה נטו שתיוותר
26 ממיכירת הנכס לאחר תשלום חוב המשכנתא לבנק.
- 27
28 **לסיכום:**
- 29 נוכח כל האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי חל על עניינינו התנאי האמור בסעיף 96(ב) לפקודה.
30 שוכנעתי כי הזכויות בנכס הועברו מאמו המנוחה של החייב לחייב עצמו וכי החייב העביר אותן לאחר
31 מכך לרעייתו. זאת, מבלי לקבל כל תמורה בגינן, כאשר החייב כבר חיה פושט רגל ולאחר שעברו
32 שנתיים ולפני שעברו עשר שנים ניום ההענקה. כל אלו מקיימים את יסודות הסעיף.
- 33
34 אין חולק כי חרף העברת הזכויות בנכס למשיבה ורישומן על שמה, החייב שילם ועודנו משלם את
35 התשלומים החודשיים עבור המשכנתאות שנטלה המשיבה כגין הנכס וכן את התשלומים השונים

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2016

פשי"ר 10-06-11431 וולף נ' גיינו ואח'

1 והחוצאות השוטפות בגינו. עובדה זו תומכת אף היא במסקנה כי החייב היה בעל הזכויות בנכס וכי
2 מדובר בענייניו במקרה של "הענקה" כמשמעותה בסעיף 96 לפקודה.
3
4 סבורני כי מדובר בענייניו ב"הענקה" הנגועה בחוסר תום לב מצד החייב והרעייה המצביעה על כוונת
5 תרמית ורצון להסתיר את הנכס מפני נושיו של החייב.
6
7 כמו כן, הגעתי לכלל מסקנה כי לא מתקיימים בענייניו החריגים שבדין, אשר יש בהם כדי לשלול את
8 בטלות ההענקה, קרי כי ההענקה בוצעה לאשת המיעניק או לילדו או לטובתם, של נכס שהגיע למיעניק
9 אחרי נישואיו בזכות אשתו (סעיף 96(ג)(3) לפקודה).
10
11 בנסיבות העניין, התוצאה המועשית המתבקשת של קביעתי זו הינה כי יש לבטל את ההענקה שבוצעה
12 בזכויותיו של החייב לטובת המשיבה.
13
14 החייב והמשיבה שללו את קיומה של חוקת השיתוף בעניינם ואף טענו להפרדה רכושית בנכסיהם. על
15 כן, הנני קובע כי עם ביטול ההענקה כאמור, החייב בלבד הוא בעל הזכויות בנכס וכי למשיבה אין כל
16 זכויות בו.
17 משחזרו החייב כפושט רגל זכויותיו בנכס מוקנות לנאמן. זכויות הנאמן שנכנס לנעליו של החייב,
18 כפומת לזכויותיו של הנושה המובטח – בנק ירושלים.
19
20 רישומה של המשיבה – אשת החייב, כבעלים של הזכויות בנכס, מבוטל.
21
22 על כן, הנני קובע כי ככל שהנאמן ימכור את הנכס, יהא הנאמן זכאי לתמורה נטו שתיוותר ממכירת
23 הנכס לאחר תשלום חוב המשכנתא לבנק.
24
25 הנאמן יגיש דוח על ניהול תיק הפשי"ר בהתאם להוראות סעיף 148א בתוך 6 חודשים מהיום.
26
27 הנשך הדיון בתיק הפשי"ר יתנהל בפני המותב אליו הועבר התיק בהתאם לסדרי העבודה.
28
29 ניתן היום, א' חשוון תשע"ז, 02 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.
30

יוסף בן-חמו, שופט

31

32